Lietas arhīva Nr. A42-01685-24
ECLI:LV:ADRJVTN:2024:1106.A420168524.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Valmierā 2024.gada 6.novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Guntars Ploriņš,

piedaloties pieteicējam /pers. A/,
atbildētājas Cēsu novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Cēsu novada domes pārstāvēm /pers. B/ un /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Cēsu novada domes rīcības, veicot viņa datu apstrādi, atzīšanu par prettiesisku un ar to nodarītā nemantiskā kaitējuma 2000 *euro* atlīdzināšanu, kā arī par pienākuma uzlikšanu Cēsu novada domei pārtraukt prettiesisko /pers. A/ datu apstrādi, anonimizējot pašvaldības mājaslapā publicētajā lēmumā datus, kas ļauj viņu identificēt.

Aprakstošā daļa

[1] Priekuļu novada pašvaldībai (pēc 2021.gada 1.jūlija Cēsu novada pašvaldība) ar pieteicēju 2014.gada 21.jūlijā noslēgts beztermiņa īres līgums par pašvaldībai piederošā dzīvokļa /adrese A/ (turpmāk – dzīvokļa īpašums) izīrēšanu (īres tiesības pieteicējam nav piešķirtas kā palīdzība dzīvokļa jautājuma risināšanā).

2022.gada 20.jūnijā pieteicējs vērsās Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvaldē (turpmāk – pārvalde) ar atsavināšanas ierosinājumu par dzīvokļa īpašuma atsavināšanu. 2022.gada 26.jūlijā Cēsu novada pašvaldības Attīstības un teritorijas plānošanas komisija pieņēma lēmumu Nr.356 (prot. Nr.28) par dzīvokļa īpašuma atsavināšanas procesa uzsākšanu. Tālāk sekoja dzīvokļa īpašuma novērtēšana, kas rezultējās ar pārvaldes 2023.gada 16.februārī nosūtīto atsavināšanas paziņojumu Nr.1.2-1.2/2023/263, piedāvājot pieteicējam izmantot dzīvokļa īpašuma pirmpirkuma tiesības par nosacīto cenu 23 900 *euro*, kam pieteicējs arī piekrita. 2023.gada 23.martā Cēsu novada dome pieņēma lēmumu Nr.127 (protokols Nr.4, 35.punkts) par dzīvokļa īpašuma nodošanu atsavināšanai par nosacīto cenu 23 900 *euro*, bet 2023.gada 31.martā ar pieteicēju noslēdza dzīvokļa īpašuma pirkuma līgumu Nr.645/2023/2.2-5. 2023.gada 31.maijā pieteicēja īpašumtiesības uz dzīvokļa īpašumu nostiprinātas zemesgrāmatā.

Pieteicējs ar 2023.gada 21.novembra iesniegumu un tā 2023.gada 28.decembra papildinājumu vērsās Cēsu novada domē, norādot uz pašvaldības darbinieku pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem un pieņemtajiem lēmumiem dzīvokļa īpašuma atsavināšanas procesā, kā rezultātā tas ieildzis un dzīvokļa īpašumam noteikta neatbilstoši augsta cena, kas pieteicējam radījusi mantiskos zaudējumus un nemantisko kaitējumu. Ņemot vērā minēto, pieteicējs lūdz saukt pie atbildības dzīvokļa īpašuma atsavināšanas procesā iesaistītos pašvaldības darbiniekus un atlīdzināt viņam mantiskos zaudējumus un nemantisko kaitējumu. Ar Cēsu novada domes 2024.gada 25.janvāra lēmumu Nr.4 (turpmāk – lēmums) pieteicēja iesniegums noraidīts.

[2] Pieteicējs pieteikumā tiesai izteicis prasījumu par Cēsu novada domes rīcības, veicot viņa datu apstrādi (publicējot lēmumu pašvaldības mājaslapā), atzīšanu par prettiesisku un ar to nodarītā nemantiskā kaitējuma 2000 *euro* atlīdzināšanu. Šis domes lēmums ir publiski pieejams pašvaldības mājaslapā, un no tā teksta nepārprotami konstatējams pieteicēja vārds, uzvārds un dzīvokļa adrese, kas ļauj viņu identificēt. Līdz ar to tiek pārkāpts Fizisko personu datu apstrādes likums.

[3] Rakstveida paskaidrojumā tiesai (*lietas 66. – 70.lapa*) Cēsu novada dome pieteikumu neatzīst, norādot, ka Cēsu novada Centrālās administrācijas /amats/ saskaņā ar pašvaldības iekšējiem normatīvajiem aktiem, t.sk. Cēsu novada pašvaldības 2020.gada 7.jūlija Dokumentu pārvaldības kārtības noteikumu 92.3.1.apakšpunktu, lēmumā ir norādījis fiziskas personas vārdu un uzvārdu, nenorādot personas kodu un dzīvesvietu. Pašvaldības mājaslapa https://www.cesis.lv/lv/ satur dažādu informāciju par pašvaldības darbu, kā arī informāciju par pašvaldības domes lēmumiem, t.sk. strīdus lēmumu, kas satur fiziskas personas vārdu un uzvārdu, kā arī pašvaldības atsavināmā nekustamā īpašuma adresi.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016.gada 27.aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk – Datu regula), 1.panta 1.apakšpunktu personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (datu subjektu). Turklāt 1.panta otrais apakšpunkts nosaka, ka apstrāde ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtot, izplatot vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana. Tādējādi pašvaldība domes lēmumu publicēšana pašvaldības mājaslapā ir personas datu apstrāde un uz to attiecināmi Datu regulas nosacījumi.

Minētā regula un Fizisko personu datu apstrādes likums datu apstrādi kā tādu neaizliedz, bet tikai paredz, ka apstrādei ir nepieciešams tiesisks pamats. Datu subjekta piekrišana datu apstrādei var nebūt nepieciešama, ja uz datu apstrādi attiecināms kāds cits no apstrādes tiesiskajiem pamatiem. Attiecībā uz domes lēmumos norādīto personas datu apstrādi piemērojams Datu regulas 6.panta 1.punkta „e" apakšpunkts, proti, apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. Precīzākas šīs pilnvaras nosaka Pašvaldību likums. Pašvaldība savā oficiālajā mājaslapā nodrošina domes sēdes audiovizuālu tiešraidi. Domes sēdi vai tās daļu pasludina par slēgtu, ja nepieciešams izskatīt jautājumu, kas skar personas privāto dzīvi vai bērnu intereses, adopcijas noslēpumu, komercnoslēpumu vai citu informāciju, kuras izpaušana ir aizliegta saskaņā ar likumu. Domes slēgtās sēdes darba kārtību vai domes sēdes slēgtajā daļā iekļautos jautājumus un pieņemtos lēmumus nepublisko, bet norāda izskatāmā jautājuma un pieņemtā lēmuma būtību. Izpildoties likumā ietvertajiem nosacījumiem par informācijas ierobežošanu

publiskošanai, tā tiek dzēsta vai anonimizēta (piemēram, sensitīvajos jautājumos, kas skar personas sociālo statusu). Savukārt lēmumos, kas skar lielāku sabiedrības interesi būt informētiem par pašvaldības darbu (piemēram, lēmumos par pašvaldībai piederošu nekustamo īpašumu atsavināšanu), pastāv leģitīms mērķis sekmēt efektīvu, atklātu un atbildīgu pašvaldības darbu, personas datus publicējot kopā ar lēmumu.

Pašvaldība, pieņemot lēmumu, personu datu apstrādi ir veikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un ņemot vērā faktiskos apstākļus un tiesiskos apsvērumus. Līdz ar to pašvaldība neatzīst pieteicēja prasību un lūdz to pilnībā noraidīt.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz tajā norādītajiem apstākļiem. Cēsu novada domes pārstāves tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumā norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[5] Lietā nav strīda par to, ka lēmums publicēts pašvaldības mājaslapā (https://www.cesis.lv/lv/, Pašvaldība ? Domes sēdes ? Domes sēžu protokoli un pieņemtie lēmumi ? Domes sēde 25.01.2024. ? Domes sēdē pieņemtie lēmumi), kurā tas pieejams arī šobrīd. Lietā nav strīda par to, ka lēmumam pirms publicēšanas veikta daļēja datu anonimizācija, dzēšot no tā teksta pieteicēja personas kodu un viņa elektroniskā pasta adresi. Lietā nav strīda par to, ka publiski pieejamajā lēmumā ir norādīts gan pieteicēja vārds un uzvārds, gan arī viņam atsavinātā dzīvokļa īpašuma adrese. Lietā nav strīda arī par to, ka lēmuma publicēšana pašvaldības mājaslapā ir pieteicēja datu apstrāde un uz to attiecināmi Datu regulas nosacījumi.

Lietā strīds ir par to, vai šādos apstākļos pieteicēja datu apstrāde ir bijusi tiesiska.

[6] Izskatāmā lieta ierosināta par Cēsu novada domes rīcības, veicot pieteicēja datu apstrādi, atzīšanu par prettiesisku un ar to nodarītā nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu. Tomēr tiesvedības laikā konstatēts, ka lēmums joprojām ir publiski pieejams pašvaldības mājaslapā, līdz ar to pieteicēja interese ir ne tikai konstatēt konkrētās rīcības prettiesiskumu, bet arī to pārtraukt. Tādēļ pieteicēja pieteikums ir precizējams atbilstoši viņa interesēm, nosakot, ka tas ir par Cēsu novada domes rīcības, veicot pieteicēja datu apstrādi, atzīšanu par prettiesisku un ar to nodarītā nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu, kā arī pienākuma uzlikšanu Cēsu novada domei pārtraukt prettiesisko pieteicēja datu apstrādi.

[7] Savu rīcību Cēsu novada dome pamato ar Datu regulas 6.panta 1.punkta „e" apakšpunktu, kas noteic, ka datu apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja tā ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras. Domes ieskatā, sabiedrības interese konkrētajā gadījumā ir būt informētai par tās pieņemtajiem lēmumiem, lai sekmētu efektīvu, atklātu un atbildīgu pašvaldības darbu.

[8] Eiropas Savienības Tiesa, interpretējot Datu regulas 6.panta 1.punkta „e" apakšpunktā ietverto normu, norādījusi, ka, apstrādājot datus, pamatojoties uz uzdevumu pildīšanu, jāraugās, lai netiktu pārsniegts tas, kas ir nepieciešams mērķa sasniegšanai. Šī prasība nav izpildīta, ja izvirzīto vispārējo interešu mērķi saprātīgi var sasniegt tikpat efektīvi ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu datu subjektu pamattiesības, it īpaši tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību. Atkāpties no šāda datu aizsardzības principa var tikai tiktāl, cik tas ir strikti nepieciešams *(sk. Eiropas Savienības Tiesas 2021.gada 22.jūnija sprieduma lietā „Latvijas Republikas Saeima (Points de pénalité)", C-439/19, ECLI:EU:C:2021:504, 109. un 110.punktu)*.

Savukārt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Augstākā tiesa) ir atzinis, ka uzdevumu izpilde sabiedrības interesēs ir viens no Datu regulā minētajiem pamatiem personas datu apstrādei arī tad, ja persona piekrišanu nav devusi. Taču ar to vien nav pietiekami. Norma ietver arī papildu noteikumus: datu apstrāde ir tiesiska tikai tādā apmērā un tikai tad, ja apstrāde ir vajadzīga. Datu regulas 39.apsvērumā uzsvērts, ka personas datiem vajadzētu būt adekvātiem, atbilstīgiem, un tiem būtu jāietver tikai tas, kas nepieciešams tam nolūkam, kādam tie tiek apstrādāti. Personas dati, kuru apstrādei persona nav devusi piekrišanu, būtu jāapstrādā tikai tad, ja apstrādes nolūku nav iespējams pienācīgi sasniegt ar citiem līdzekļiem. Tātad vajadzībai apstrādāt personas datus ir jābūt nepārprotami saistītai ar mērķa sasniegšanu un datu apstrādātājam uzticētajiem uzdevumiem. Uzdevuma izpilde ir vajadzīga, ja uzdevumu nevarētu izpildīt, neizmantojot tādas personas datus, kas to nevēlas. Līdz ar to nav pietiekami konstatēt, ka tiek pildīts uzdevums sabiedrības interesēs, lai bez personas piekrišanas varētu apstrādāt datus, pamatojoties ar sabiedrībai nozīmīgu uzdevumu pildīšanu. Nepieciešams konstatēt arī tiešo saikni starp uzdevuma izpildi un personas datu apstrādi. Jākonstatē, ka uzdevumu nevar pildīt, neapstrādājot šos datus *(sk. Augstākās tiesas 2022.gada 4.februāra sprieduma SKA-265/2022, ECLI:LV:AT:2022:0204.A420234319.15.S, 7. un 8.punktu)*.

Tādējādi, apstrādājot datus, pamatojoties uz uzdevumu pildīšanu sabiedrības interesēs, jāraugās, lai netiktu pārsniegts tas, kas ir nepieciešams mērķa sasniegšanai. Šī prasība nav izpildīta, ja izvirzīto vispārējo interešu mērķi saprātīgi var sasniegt tikpat efektīvi ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu datu subjektu pamattiesības, it īpaši tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību.

[9] Saskaņā ar Pašvaldību likuma 51.panta pirmo daļu sabiedrības iesaistes mērķis ir sekmēt efektīvu, atklātu un atbildīgu pašvaldības darbu un šā darba atbilstību administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēm. Savukārt sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā tiek nodrošināta citstarp ar informācijas pieejamību, tai skaitā ar domes sēžu atklātumu, kuru protokoli, audiovizuālie ieraksti un pieņemtie lēmumi ir publiski pieejami, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus (Pašvaldību likuma 38.panta sestā daļa). Savā paskaidrojumā Cēsu novada dome arī norāda uz sabiedrības uzdevumu informēt to par domes lēmumiem, lai tādā veidā varētu pārliecināties par Cēsu novada iedzīvotāju interešu ievērošanu. Savukārt tiesas sēdē Cēsu novada domes pārstāves norādīja, ka sabiedrībai ir tiesības zināt personas vārdu un uzvārdu, kurai tiek atsavināts pašvaldības īpašums. Tādā veidā tiek novērsta ne tikai līdzekļu izšķērdēšana, bet arī kaut kādi korupcijas riski, piemēram, ja īpašums tiek atsavināts par zemāku cenu kādai ar pašvaldību vai tās deputātu saistītai personai.

Novērtējot Cēsu novada domes norādīto vajadzību pēc pieteicēja datu apstrādes tādā apmērā, kādā tie konstatējami pašvaldības mājaslapā publicētajā lēmumā, tiesai nav šaubu par sabiedrības leģitīmo interesi zināt par pašvaldības rīcību ar tai piederošo mantu, lai pārliecinātos par šīs rīcības saimnieciskumu (efektīvu un atbildīgu rīcību ar mantu). Konkrētajā gadījumā no lēmuma satura ir konstatējams gan pieteicēja vārds un uzvārds, gan arī viņa dzīvesvieta. Lai gan tiešas norādes uz dzīvesvietu lēmumā nav, tomēr dzīvokļa īpašuma beztermiņa izīrēšana pieteicējam 2014.gadā un vēlākā tā atsavināšana viņam, ļauj konstatēt pieteicēja dzīvesvietu. Tātad no lēmuma publicēšanas līdz pat šim brīdim ikvienam, kurš ar to iepazīstas pašvaldības mājaslapā, ir iespēja bez pieteicēja piekrišanas uzzināt viņa dzīvesvietu. Tādējādi šajā gadījumā ir aizskartas gan pieteicēja tiesības uz savu datu aizsardzību, gan arī tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību. Tātad vajadzībai pēc šādas pieteicēja datu apstrādes ir jābūt nepārprotami saistītai ar mērķa sasniegšanu un pašvaldībai uzticētajiem uzdevumiem.

Tomēr tiesa konkrētajā gadījumā nekonstatē vajadzību pēc pieteicēja vārda, uzvārda un dzīvesvietas norādīšanas, lai nodrošinātu sabiedrībai iespēju pārliecināties par tās interešu ievērošanu pašvaldības darbā, tai skaitā interesi par pašvaldības saimnieciskumu rīcībā ar savu mantu. Arī Cēsu

novada dome pēc būtības nav pamatojusi šādu vajadzību. Kaut arī tiesas sēdē domes pārstāves norādīja, ka publicētais pieteicēja datu apjoms novērš ne tikai līdzekļu izšķērdēšanu, bet arī korupcijas riskus, tomēr galvenais uzsvars viņu teiktajā bija uz atsavinātā īpašuma cenu, kas tad tiešām var liecināt par nesaimniecisku un pat koruptīvu rīcību. Savukārt personas saistība ar pašvaldību vai tās deputātu pati par sevi par šādu rīcību neliecina. Līdz ar to, tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā izvirzīto vispārējo interešu mērķi saprātīgi var sasniegt tikpat efektīvi ar citiem līdzekļiem, kas mazāk aizskartu pieteicēja pamattiesības, proti, neidentificētu viņu kā dzīvokļa īpašuma pircēju un nepieļautu viņa dzīvesvietas publiskošanu, piemēram, anonimizējot lēmumā pieteicēja vārdu un/vai uzvārdu.

Tādējādi šādos apstākļos Cēsu novada dome, publicējot pašvaldības mājaslapā lēmumu, kurā norādīts pieteicēja vārds un uzvārds, kā arī konstatējama viņa dzīvesvieta, nav izpildījusi prasību par datu apstrādi sabiedrības interesēs un šī apstrāde neatbilst Datu regulas 6.panta 1.punkta „e" apakšpunktā noteiktajām prasībām.

[10] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Cēsu novada domes rīcība, veicot pieteicēja datu apstrādi, nav bijusi likumīga, līdz ar to tā atzīstama par prettiesisku. Savukārt, ņemot vērā to, ka šī prettiesiskā rīcība turpinās, Cēsu novada domei atbilstoši Administratīvā procesa likuma 255.panta pirmajai daļai uzliekams pienākums pārtraukt prettiesisko pieteicēja datu apstrādi, anonimizējot pašvaldības mājaslapā publicētajā lēmumā datus, kas ļauj viņu identificēt. Līdz ar to pieteicēja pieteikums šajās daļās ir apmierināms.

Vienlaicīgi tiesa vērš uzmanību, ka tas, cik liels informācijas apjoms ļauj identificēt konkrētu personu, ir jāvērtē katrā konkrētā gadījumā individuāli. Jāņem vērā, ka viens pats vārds un uzvārds, kas ir bieži sastopams, piemēram, Jānis Bērziņš, vēl nebūs personas dati, ja nav papildu informācijas, kas ļautu noprast, par kuru Jāni Bērziņu ir runa. Taču, ja šis konkrētais vārds un uzvārds ir sasaistīts ar papildu identifikatoru, piemēram, darbavietu, e-pasta adresi, kas ļauj noprast ieņemamo amatu u. tml., tie ir personas dati, jo ir saprotams, kuras konkrētas personas dati ir publicēti. Savukārt, ja personas vārds nav izplatīts, tas ir reti sastopams, tādā gadījumā var izveidoties situācija, ka papildu identifikators nav nepieciešams un pietiek ar vārdu un/vai uzvārdu, lai uzskatītu, ka publiskotā informācija ir personas dati *(sk. https://lvportals.lv/e-konsultacijas/15847-kada-apjoma-drikst-publicet-personas-datus-2018)*.

[11] Sakarā ar Datu regulas 82.panta 1.punktu jebkurai personai, kurai šīs regulas pārkāpuma rezultātā ir nodarīts materiāls vai nemateriāls kaitējums, ir tiesības no pārziņa vai apstrādātāja saņemt kompensāciju par tai nodarīto kaitējumu. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai nemantisko kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1.panta pirmajai daļai likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību. Savukārt saskaņā ar šā likuma 4.panta pirmo daļu un 5.pantu iestāde zaudējumus var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. Tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

No minētajām tiesību normām ir secināms, ka zaudējumu (arī nemantiskā kaitējuma) atlīdzinājuma priekšnoteikums citstarp ir iestādes prettiesiska faktiskā rīcība, kas saistīta ar Datu regulas pārkāpumu.

[12] Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8.pantu nemantiskais kaitējums šā likuma izpratnē ir ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību nodarīts fiziskās personas dzīvības, veselības, brīvības, goda un cieņas, personiskā vai ģimenes noslēpuma, citu nemantisko tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums, kā rezultātā radušās nelabvēlīgas nemantiskās sekas. Saskaņā ar šā likuma 14.pantu nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus *(pirmā daļa)*. Nemantisko kaitējumu atlīdzina, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams, vai nav adekvāti, atvainojoties vai samaksājot atbilstīgu atlīdzību *(otrā daļa)*. Ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, nemantiskā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt rakstveida vai publiska atvainošanās *(trešā daļa)*. Nemantiskā kaitējuma atlīdzību nosaka līdz 7000 *euro* apmērā. Ja nodarīts smags nemantiskais kaitējums, atlīdzību var noteikt līdz 10 000 *euro* apmērā, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzības apmērs var būt līdz 30 000 *euro (ceturtā daļa)*. Savukārt atbilstoši Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajai daļai atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams vai nav adekvāti, samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā.

Tātad, gadījumā, kad iestādes faktiskā rīcība ir atzīta par prettiesisku, ir apsverams jautājums par nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu, ja atlīdzinājums likumā noteiktajā kārtībā tiek prasīts. Taču minētais apstāklis nenozīmē, ka šis kaitējums vienmēr ir atlīdzināms naudā. Nemantisko kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus *(sal. sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 28.februāra sprieduma SKA-45/2008 9.punktu)*.

Administratīvo tiesu judikatūrā konsekventi atzīts, ka kaitējums prioritāri atlīdzināms, atjaunojot iepriekšējo stāvokli (*restitutio in integrum)* – tas ir atlīdzinājuma veids, kura rezultātā pārkāpuma radītās sekas tiek likvidētas un tiek atjaunota tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja prettiesiskais administratīvais akts nebūtu izdots. Tiesai vispirms jāvērtē, vai kaitējums nav atlīdzināts ar restitūciju. Ja tiesa atzīst, ka sākotnējā stāvokļa atjaunošana ir konkrētā kaitējuma atbilstošs atlīdzinājums, tai nav jāturpina izvērtējums attiecībā uz atlīdzinājuma noteikšanu naudā. Administratīvā procesa likuma 94.panta ceturtajā daļā paredzētā atlīdzinājuma pienākuma izpilde ar restitūciju ir saprotama plašākā nozīmē, proti, atlīdzināšanas pienākums var tikt izpildīts arī ar tāda stāvokļa nodibināšanu, kas apmierina personas prasījumu iestādei, piemēram, pabalsta piešķiršanu un izmaksu *(sk. Augstākās tiesas prakses apkopojuma „Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās", Rīga, 2011.gads, 100.punktu)*. Turklāt arī pārkāpuma konstatācija pati par sevi var būt uzskatāma par atbilstīgu atlīdzinājumu. Eiropas Cilvēktiesību tiesa vairākās lietās pat pie nopietnu pārkāpumu konstatācijas ir norādījusi, ka šāda pārkāpuma konstatācija var būt taisnīga atlīdzība pret jebkuru morālu kaitējumu, ko cietis pieteicējs *(sk. lietas Lavents pret Latviju 151.punktu)*. Savukārt naudā atlīdzināms ir vienīgi būtisks nemantiskais kaitējums, tāds, kuru ar prasītā labuma piešķiršanu vairs nevar nedz juridiski, nedz faktiski atlīdzināt. Lielākajā daļā gadījumu, kad tiesa kā atbilstīgu atlīdzinājumu noteikusi naudas maksājumu, prettiesiskā rīcība izpaudusies kā cilvēktiesību aizskārums vai cits būtisks tiesību aizskārums *(sk. Augstākās tiesas prakses apkopojuma „Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās", Rīga, 2011.gads, 112.punktu)*.

[13] Konkrētajā gadījumā, nosakot nemantiskā kaitējuma apmēru, vērā ņemams tas, ka lēmuma publicēšanai ir leģitīms mērķis, savukārt Cēsu

novada domes prettiesiskums pēc būtības izpaužas neatbilstošā tā anonimizācijā. Turklāt šāda domes rīcība nebija vērsta pret pieteicēju, lai viņu pazemotu vai radītu viņam ciešanas, bet tās pamatā ir kļūdaina Datu regulas 6.panta 1.punkta „e" apakšpunkta interpretācija, ko apliecina arī citi publicētie Cēsu novada domes lēmumi. Kaitējuma apmēra noteikšanā vērā ņemams arī tas apstāklis, ka tiesā pieteicējs par savu datu apstrādes prettiesiskumu un nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu vērsās tikai pēc zvērinātas advokātes ieteikuma to darīt, kā arī tas, ka nekādas sekas saistībā ar savu datu publicēšanu pieteicējs nav izjutis (tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumu, pieteicējs norādīja, ka par sekām neko vēl nezinot, tās tikai vēl varot notikt). Tāpat vērā ņemams arī tas apstāklis, ka tiesa ne tikai atzina par prettiesisku Cēsu novada domes rīcību, bet arī uzliek tai pienākumu pārtraukt prettiesisko pieteicēja datu apstrādi.

Tādējādi, iepriekš minēto apstākļu kopums liecina par to, ka pieteicējam nodarītais nemantiskais kaitējums nav atzīstams par būtisku, proti, par tādu, kas būtu atlīdzināms naudā. Par atbilstīgu atlīdzinājumu konkrētajos apstākļos tiesa uzskata iestādes rakstveida atvainošanos. Šāds atlīdzināšanas veids administratīvo tiesu praksē ir diezgan plaši pielietots, turklāt Augstākā tiesa ir atzinusi, ka atvainošanās ir atbilstīgākais atlīdzinājuma veids, ar kuru atlīdzina nemantisko kaitējumu, kas nav smags *(sk. Augstākās tiesas prakses apkopojuma „Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās", Rīga, 2011.gads, 109.punktu)*.

Tiesas ieskatā, Cēsu novada domes rakstveida atvainošanās konkrētajos apstākļos ir pietiekams un atbilstošs pieteicējam nodarītā nemantiskā kaitējuma atlīdzinājums. Tādējādi šajā daļā pieteicēja pieteikums ir apmierināms daļēji.

[14] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļā apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka valsts nodeva 30 *euro* apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksāta 2024.gada 29.februārī. Tā kā pieteicēja pieteikums ir daļēji apmierināts, tad no Cēsu novada pašvaldības par labu pieteicējam piespriežama viņa samaksātā valsts nodeva.

[15] Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem *(sk. Augstākās tiesas 2006.gada 12.septembra sprieduma SKA-280/2006 8.punktu, 2011.gada 22.septembra sprieduma SKA-311/2011 20.punktu)*. Tādējādi tiesa izskatāmajā lietā atsevišķi izvērtēja tikai tos argumentus, kuri, tiesas ieskatā, ir nozīmīgi no tiesību viedokļa un kas var ietekmēt tiesas spriedumu pēc būtības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. – 251.pantu, 255.panta pirmo un trešo daļu, kā arī 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt daļā /pers. A/ pieteikumu;

atzīt par prettiesisku Cēsu novada domes rīcību, veicot /pers. A/ datu apstrādi;

uzlikt par pienākumu Cēsu novada domei vienas nedēļas laikā no sprieduma spēkā stāšanās pārtraukt prettiesisko /pers. A/ datu apstrādi, anonimizējot pašvaldības mājaslapā publicētajā lēmumā datus, kas ļauj viņu identificēt;

uzlikt par pienākumu Cēsu novada domei vienas nedēļas laikā no sprieduma spēkā stāšanās rakstveidā atvainoties /pers. A/ par viņam nodarīto nemantisko kaitējumu;

piespriest no Cēsu novada domes par labu /pers. A/ viņa samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā;

noraidīt /pers. A/ pieteikumu pārējā daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Tiesnesis G.Ploriņš